

FACULTATEA DE TEOLOGIE, LITERE, ISTORIE ȘI ARTE
CENTRUL DE CERCETĂRI ASUPRA IMAGINARULUI. TEXT, DISCURS, COMUNICARE.
IMAGINES

CENTRUL DE REUȘITĂ UNIVERSITARĂ

UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI

în colaborare cu

AGENCE UNIVERSITAIRE DE LA FRANCOPHONIE (AUF)
și
ALBANIAN SOCIETY FOR THE STUDY OF ENGLISH (ASSE)

organizează în perioada **15-17 iunie 2018**

Conferința internațională anuală

LIMBA ȘI LITERATURA – REPERE IDENTITARE ÎN CONTEXT EUROPEAN

Tema propusă anul acesta:

ARHITECTURI ALE IMAGINARULUI

Aparținând unei comunități sau unui individ, definit ca o modalitate a subiectului de a interpreta lumea, conceptul de imaginar, în care se conjugă fapte lingvistice, sociale și culturale, își găsește aplicații fecunde în domeniul literaturii, al științelor limbajului, în științele sociale și ale educației.

Acest concept transpune relația duală a ființei umane cu limba: a) omul se raportează la mediul înconjurător, îl evaluează și îl recrează în mod constant, prin intermediul vorbirii; b) în același timp, omul se raportează la sine însuși și la ceilalți, definindu-se, evaluându-se și (re)construindu-se în conformitate cu reprezentările sale despre sine, despre ceilalți și despre lume. Altfel spus, alteritatea face permanent parte din acest proces de (re)construcție. Limbajul se dovedește a fi o punere în formă **arhitecturală** a informației care traduce, de altfel, această relație strânsă pe care ființa umană o are cu cuvântul, prin cuvânt și pentru cuvânt.

Cum putem înțelege dinamica acestei relații duale?

În lingvistică, conceptul de imaginar trimite la reprezentări care se dezvoltă în arhitecturi ale limbii, la toate nivelurile de descriere, fie că este vorba despre descrierea sistemului sau a utilizării acestuia: fonetic, lexical, morfosintactic, semantic sau pragmatic. Imaginarul lingvistic se referă și la noțiunea de subiectivitate a locutorului, subiectivitate care se instalează în discurs, punând în relație sinele, interlocutorul și contextul intra- și extralocuționar.

Ideea că imaginarul uman, ca și producțiile sale, nu sunt niște monoliți, ci niște structuri complexe, care funcționează după o arhitectură logică, nu este nouă. În primele decenii ale secolului al XX-lea, Vladimir

Propp demonstrează că există o structură comună a poveștilor¹. În anii '60, teoria structuralistă a adus o nouă abordare a miturilor, a căror natură structurală a fost magistral prezentată de Claude Lévi-Strauss². Mai târziu, în anii '90, Gilbert Durand³ arată că imaginarul uman este articulat de structuri ireductibil plurale, dar limitate la trei mari clase și care gravitează în jurul schemelor matriciale ale „despărțirii”, ale „incluziunii” și ale „dramatizării”. Să amintim, de asemenea, că Sartre⁴ a afirmat și el că imaginea – care este un act, nu un lucru – are o structură intențională, nefiind nici rezultatul unui gând confuz, nici acela al unei senzații estompate.

La nivel poetic, autorul, cu el însuși, exploatează forța de sugestie a îmbinărilor lexicale, trecând astfel din literă în literaritate. Ficționalul are loc și la nivelul epicului, când autorul, fie că mizează pe sine, fie că pariază pe explorarea alterității, supune aceleiași disimulări logica acțiunii. Și, dacă se travestește în discursul și comportamentul personajelor, devine ucenic al lui Shakespeare și Molière. Iată, așadar, că în literatură, felul în care scriitorul face să-i fie narată povestea transformă și modelează nu numai personajele (produse ale imaginației), ci și imaginarul auctorial. Raționalul este învins de logica afectivă și împreună devansează rigorile adevărului, trecând în zonele lui mai profunde, existențialiste, pe care esteticienii le numesc *frumos*. Astfel, autorul devine demiurgul lumii sale și-și asumă libertatea de a-și eterniza existența. Ceea ce, de multe ori, în ciuda mutației valorilor estetice, s-a și întâmplat.

Natura structurală a imaginii, a imaginarului și a producțiilor imaginarului este, așadar, de netăgăduit. Este vorba despre construcții ale spiritului uman care arată, pe de o parte, existența unor elemente comune ale psihicului – inconștientul colectiv teoretizat de Carl-Gustav Jung⁵ – și, pe de altă parte, posibilitățile multiple, dar nu infinite, de combinare ale acestor unități minimale ale imaginarului.

Conceptul de imaginar intră în raport cu noțiuni precum cele de: normă⁶, gramaticalitate, acceptabilitate, fapt care duce la o aplicabilitate largă, inclusiv în cercetările din domeniul științelor educației, mai precis în procesul didactic. În fapt, într-o societate în care, în ultima vreme, plurilingvismul și multilingvismul își fac tot mai mult simțită prezența în sala de clasă, ar fi oportună o „privire reflexivă”⁷ asupra raportului lingvistic/social în predarea limbilor străine. De altfel, disimularea nu este un scop în sine la ora de limbă, o modalitate de a se complăcea în jocurile de limbaj; ea oferă utilizatorului o armă forte – *inventio* – și contribuie la dezvoltarea exprimării și creativității elevului. Declanșarea creativității duce la afirmarea autonomiei și a personalității, ceea ce asigură dezvoltarea competenței de a comunica și reușita procesului de predare/învățare.

Fără a avea pretenția exhaustivității, tematica propusă pentru întâlnirea din acest an invită la o reflectare plurală asupra aspectelor deja evocate ale imaginarului și ale arhitecturii acestuia.

Pe axa științelor limbajului și a comunicării, invităm la prezentări care să vizeze descrierea și funcționarea sistemului limbii, la diferite niveluri de analiză (imaginar și reprezentări fonetice/lexicale/semantice etc.), dar și raportul dintre funcționarea colectivă a limbii și experiența individuală, raport care se traduce, la nivel retorico-stilistic, în discurs/discursuri (cotidian/mediatic/politic/arte plastice/artă sacră).

În ceea ce privește literatura, avem în vedere contribuții teoretice în domeniul psihocriticii, al mitanalizei, al criticii tematice, dar și studii punctuale, analitice asupra scrierilor autobiografice și autoficționale, asupra poveștii ca gen de elecție al imaginarului, asupra prezenței explicite sau disimulate a miturilor în literatură, asupra imaginarului teatral.

¹ Propp, Vladimir, *Morphologie du conte*, Paris, Seuil / Points, 1965. Lucrarea apăruse în limba rusă în 1928.

² Lévi-Strauss, Claude, *L'Anthropologie structurale*, Paris, Plon, 1958.

³ Durand, Gilbert, *Structures anthropologiques de l'imaginaire*, Paris, Dunod, 1992.

⁴ Sartre, Jean-Paul, *L'Imagination*, Paris, PUF, 1981; Sartre, Jean-Paul, *L'Imaginaire. Psychologie phénoménologique de l'imagination*, Paris, Gallimard, 1986.

⁵ Jung, Carl-Gustav, *Aion, études sur la phénoménologie du soi*, Paris, Albin Michel, 1983.

⁶ Norma este un concept care trimite la o materialitate intermediară între abstracțiunea sistemului limbii și utilizarea acesteia în discurs, utilizare concepută a fi un „model social” (a se vedea Aziza Boucherit, „Norme, représentation, idéal, imaginaire linguistique?”, în *L'Imaginaire linguistique*, dir. de A. M., Houdebine-Gravaud, Paris, L'Harmattan, p. 25-30).

⁷ Idem, p 27.

În domeniul didacticii limbilor, vom privilegia contribuții teoretice sau aplicative care să aibă în vedere locul și construcțiile imaginarului (jocuri, jocuri simbolice verbale și nonverbale etc.), practica și utilizarea imaginarului în procesul de predare-învățare a limbilor în general și a limbajelor de specialitate.

Dezbaterile sunt organizate pe secțiuni, gestionate de următorii responsabili:

1. Limba română; Literatură română; Literatură comparată; Didactica limbii române; Comunicare și studii culturale – Lavinia GEAMBEI (geambeilavinia@yahoo.com).

2. Limba franceză; Literatură franceză; Literaturi francofone; Studii culturale franceze; Studii culturale canadiene; Didactica limbii franceze; Traductologie – limba franceză; Limbaje de specialitate – franceză – Liliana VOICULESCU (lilgoilan@gmail.com).

3. Limba spaniolă; Literatură spaniolă; Literatură hispanoamericană; Studii culturale hispanice și hispanoamericane; Didactica limbii spaniole; Traductologie - limba spaniolă; Limbaje de specialitate – spaniolă – Diana LEFTER (diana.lefter@hotmail.com).

4. Limba engleză; Literatură engleză; Literaturi anglofone; Studii culturale britanice și americane; Didactica limbii engleze; Traductologie – limba engleză; Limbaje de specialitate – engleză – Cristina MIRON (cristinamironn@gmail.com).

5. Limba germană; Literatură germană; Studii culturale germanice; Didactica limbii germane; Traductologie – limba germană; Limbaje de specialitate – germană – Cristina MIRON (cristinamironn@gmail.com).

6. Civilizație, societate, cultură – Liliana SOARE (lilianasoare2006@yahoo.com).

7. Limbaje de specialitate (franceză, engleză, germană) – Marina TOMESCU (ana_marina_tomescu@hotmail.com).

8. Artele spectacolului – Lavinia GEAMBEI (geambeilavinia@yahoo.com).

CALENDARUL CONFERINȚEI

- **2 aprilie 2018** – primirea talonului de participare;
- **16 aprilie 2018** – confirmarea acceptării lucrării;
- **30 mai 2018** – trimiterea taxei de participare;
- **15-17 iunie 2018** – lucrările conferinței;
- **30 iulie 2018** – trimiterea lucrării în extenso.

NOTE: Lucrările se vor redacta în **engleză, franceză, spaniolă, germană, italiană sau portugheză**. Vor fi publicate în revista *Limba și literatura - repere identitare în context european* (indexată BDI: ErihPlus, EBSCO, CEEOL, IndexCopernicus, DOAJ etc.) lucrările acceptate de membrii comitetului de peer review. Celelalte lucrări vor fi publicate într-un volum colectiv, cu ISBN, la o editură recunoscută. Timpul alocat susținerii unei lucrări este de **15 minute**.

După acceptarea lucrărilor, autorii vor primi informații legate de cazare, precum și coordonatele bancare în vederea achitării taxei (**50 de euro** pentru participanții străini, respectiv **200 RON** pentru participanții din țară).

Pentru orice informații suplimentare, nu ezitați să ne contactați:

reperesidentitaires@yahoo.com; valentina.stinga@upit.ro.

Universitatea din Pitești, Facultatea de Teologie, Litere, Istorie și Arte, Str. Gh. Doja, 41, 110253 - Pitești, Argeș, România,
Tel./fax 0040 34 84 53 300/301